

Ruda Śląska, 27.11.2020

Recenzja
pracy doktorskiej
lek. Michała Chojnackiego

Ultrasonograficzna ocena anatomii i funkcji mięśnia dźwigacza odbytu
we wczesnym połogu

Przedstawiona do recenzji praca doktorska porusza niezwykle ważny i ciekawy temat uszkodzeń mięśni dna miednicy kobiet w zależności od rodzaju porodu. Zagadnienie to, mimo, że opisane wiele lat temu, wciąż pozostaje przedmiotem dyskusji i kontrowersji. Nie podlega dyskusji jednakże fakt, że okołoporodowe uszkodzenia przepony miednicy wpływają nie tylko na funkcje biologiczne organizmu kobiety, ale również na sferę psychiczną i w znaczącym stopniu przyczyniają się do pogorszenia jakości życia. Z tego względu prawidłowa budowa i funkcjonowanie dna miednicy idealnie wpisuje się w definicję zdrowia wg WHO jako "stanu pełnego fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu, a nie tylko całkowitego braku choroby czy niepełnosprawności". Podjęcie przez Doktoranta tematu oceny funkcji jednego z kluczowych mięśni dna miednicy bezpośrednio po porodzie zasługuje na słowa uznania; być może wpłynie na postępowanie położników w codziennej praktyce klinicznej.

Oceniana dysertacja mieści się na 100 stronach, zawiera 23 ryciny, 10 tabel, i 13 wykresów, piśmiennictwo liczy 272 pozycje. Praca posiada klasyczny układ, składa się z 6 rozdziałów: wstęp, cel pracy, materiał i metody, wyniki, dyskusja, wnioski. We wstępie autor przedstawia podstawy teoretyczne i anatomiczne oraz kliniczne podłoże omawianego tematu. Wstęp jest zwięzły, zrozumiały i wprowadza czytelnika w zagadnienie, stanowi źródło wiedzy pomagającej w zrozumieniu procesu badawczego. Na uznanie zasługują doskonałej jakości ryciny i zdjęcia, pomagające w zrozumieniu zagadnienia a nie jedynie ilustrujące go. Porównując ryciny 8 i 9 można zauważyć pewną

nieścisłość - pomimo, że pokazują tą samą płaszczyznę anatomiczną, zaznaczono na nich różne odcinki odbytnicy, co może wprowadzać w błąd czytelnika niedoświadczonego w interpretacji obrazów ultrasonograficznych. Warto tę nieścisłość skorygować.

Cele są sformułowane jasno i precyzyjnie.

Rozdział „Materiał i metody” rozpoczyna opis grupy przedstawiony w ciekawy sposób w postaci diagramu - zabieg ten doskonale ilustruje strukturę badanej grupy. Metodyka badań została przedstawiona w sposób bardzo szczegółowy. W analizie statystycznej autor zastosował proste i znane ale dobrze dobrane metody oceny istotności i korelacji między zmiennymi.

W rozdziale Wyniki autor opisał szczegółowo swoje obserwacje wraz z analizą statystyczną. Na stronie 65 autor sugeruje, że wnioski „płyną z wykresu”. W mojej opinii wnioski mogą wynikać z danych a wykres jest jedynie ich graficzną interpretacją. Wykresy 11 i 12 są nieczytelne w wyniku zawarcia na nich zbyt dużej ilości danych; diagram 13 jest nieproporcjonalnie mały w stosunku do miejsca na stronie - to niedociągnięcie jednakże może wynikać z konwersji plików do innego formatu.

W dyskusji doktorant porównał uzyskane przez siebie wyniki z dostępnymi w piśmiennictwie. Rozdział ten stanowi szczegółowy przegląd literatury poświęconej analizowanej tematyce. W tej części doktorant porównał uzyskane przez siebie wyniki z dostępnymi w aktualnym piśmiennictwie, wykazując jego dogłębną znajomość. Opinie doktoranta formułowane są ostrożnie, co świadczy o pragmatycznym i rzetelnym podejściu do nauki. Autor przedstawia swoje wyniki w kilku, oddzielonych podrozdziałami aspektach starając się jak najlepiej porównać prowadzone przez siebie badania z danymi z literatury. Wywód naukowy jest logiczny i spójny. Autor wykorzystał 272 pozycje piśmiennictwa, głównie anglojęzycznego. Dyskutowane wyniki innych autorów interpretowane są prawidłowo i logicznie porównywane z rezultatami badań doktoranta.

Wnioski z pracy odpowiadają założonym celom i zostały sformułowane jasno i precyzyjnie i dobrze odpowiadają na pytania postawione w założeniach.

Pomimo kilku łatwych do usunięcia niedociągnięć, dysertacja w pełni spełnia wymogi rozprawy doktorskiej i zasługuje na pozytywną recenzję. Przedstawiona do oceny praca w pełni spełnia warunki rozprawy na stopień doktora nauk medycznych. Autor wykazał umiejętność zaprojektowania i przeprowadzenia badań naukowych. Recenzowana rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13. Ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2016 poz. 882 z późn. zm.)

Uprzejmie wnoszę do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie dr Michała Chojnackiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Wojciech Cnota

dr hab. n. med. Wojciech Cnota